

Anyagok – formák – ékszerek

AZ MKISZ KIÁLLÍTÁSA SZOMBATHELYEN

Amikor beléptünk a Szombathelyi Képtár kiállítóterébe, akkor vitrineket, posztamenseket, színeket láhattunk, anyagokat érzékelhettünk – és formákat. Aztán körbetekintve tablókat vehettünk észre, amelyek, mint a zászlók, jeleztek nekünk – ékszerfotók mutatták a nagy ÖREGEK munkáit, akik már csak a képen látható tárgyaikkal lehettek közöttünk. Így közösen ünnepelethettük a bennünket összekötő szenvedélyt, hogy olyan ékszert, tárgyba rejtett gondolatot teremtsünk, amit valaki, bárki, egy másik ember boldogan viselhet. Mert többnek, szebbnek érzi vele magát, vagy pontosan ezzel az ékszerrel érzi önazonosnak a megjelenését a világban.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége – mely az ötvösbiennálék szervezője is – kezdeményezte

ezt a formabontó, nagy ékszerkiállítást. Simonffy Márta, a kiállítás kurátora az alábbi felhívással élt a művészekhez: „A kiállítás tematikája teret és lehetőséget biztosít az egyedi, hagyományos és szokatlan anyagok, formák megjelenítésére az ékszer területén. Nyitott az új materiák használatára, sokszínűségére, az érzések, érzelmek

BAJCSI-NAGY Balázs: Húzd, csiga! | Balázs BAJCSI-NAGY: Pull it, snail! 2022, ezüst, réz, mokume gane, viaszfaragás, hagyományos ötvöstechnikák, 7x0,5 cm
Fotó: Bajcsi-Nagy Balázs

ZÁMORI Eszter – ZÁMORI Zsófia: Hordozó (nyakperc, terhes nő nyakéke) a Woven Secret sorozatból | Eszter ZÁMORI – Zsófia ZÁMORI: Carrier (neck ring, necklace of a pregnant woman) from the Woven Secret series 2016, szövött textil hmgong tradicionális mintával, rostos hegyikristály, sterling ezüst, 25x25x3 cm
Fotó: Paseczki Lída

CZINDER Tünde: Jin-Jang (balra) és **Kagyló gyűrűk** | Tünde CZINDER: Yin-Yang (left) and Shell rings | 2008, lószőr, kő, lószőrfonás, Ø: 2,1 cm; 2012, lószőr, kő, lószőrfonás, Ø: 2,1 cm
Fotó: Lénárt Attila / Co-Libri Reklámgrafika

láttatására. A felhívás társterületeket is vindikálni szeretne az ékszer tárgyi megfogalmazására, megvalósítására.”

Ez a felhívás nagy szabadságot adott a jelentkező művészek számára, hiszen a képzőművészet és az iparművészet bármely területéről várta a hagyományos és formabontó megoldásokkal és anyagokkal elképzelt, újra- és továbbgondolt ékszereket, ékszerkollekciókat, ékszer-objekteket.

BAKOS Kitti: Feszített Ó kollekción, nyaklánc | Kitti BAKOS: Stretched She collection, necklace | 2023, ezüst, hegyikristály, london blue topáz
Fotó: Bakos Kitti

Hetvenkét művész küldte el alkotásait. Ezeket – mintegy 360 művet – láthattuk a kiállítóterben. A különféle művészeti ágak gondolkodásmódja mutatkozott meg itt. Megismerhettük, hogy ki mit gondol az ékszerről, és hogyan formálja mindezt a textil, kerámia, porcelán, üveg, fém és megannyi más anyag segítségével.

Nem szeretném (és nem is az én dolgom) felsorolni egyenként az alkotókat és munkáikat, a tárgyak személyes befogadása sokkal izgalmasabb.

JERMAKOV Katalin: Tollas ujjközgyűrű, cserélhető betétekkel
Katalin JERMAKOV: Between-the-finger ring with feather, with changeable inserts | 2009, ezüst, toll, akril, 15x4 cm
Fotó: Varga Gábor György

Ha az ékszerre gondolunk, akkor az ötvösök által készített dísz, nemesfém, drágakő jelenik meg talán előtünk legelőször, és ha ilyen látunk, biztosak lehetünk benne, hogy ötvös készítette. A kiállításon talán az volt a legnagyobb és legelgondolkodtatóbb, hogy szinte minden művészeti ág és alkotási mód, anyag előkerült.

Mi is az ékszer? Egy ék, amit testünkön, öltözékünkön viselünk. Az emberiség kezdete óta jelen van, és mindig az épp rendelkezésre álló anyagokból dolgozik a művész.

Az ékszerrel közölni akarunk a külvilággal valami fontosat: a szépségről, a gondolatainkról, a hitről, a rangról, a gazdagságról, az ünnepről, az életről, a halálról, vagy mindegyikre reagálva kritikát fogalmazunk meg, vagy csak egyszerűen feldíszítjük magunkat.

RÉKASY Bálint: Floris gyűrűsorozat | Bálint RÉKASY: Floris ring series 2015, eloxált alumínium, ezüst
Fotó: Rékasy Bálint

Láthattunk hagyományos ötvöstechnikával alkotott ékszereket és olyan hagyományos ékszereket, melyek anyagukban és a technikában különböznek. És ékszereket, melyeket a játék, a humor vezérelt. Megcsodálhattuk az anyagok kavalkádját.

Jó volt látni a különféle gondolatok és anyagok együtteséből összeálló alkotásokat, ebben a térben tényleg ékszerekkel találkozhattunk, választhattunk magunknak kedvenceket, gondolkodhattunk róla, hogy melyik mit mesél a világról, beszélgethettünk róluk és olykor velük.

VERES Éva
ötvösművész

(*Anyagok – formák – ékszerek című kortársékszer-kiállítás. Szombathelyi Képtár, Szombathely, 2023. szeptember 29. – október 29.*)

A szöveg a kiállítás megnyitóján elhangzott beszéd szerkesztett változata.